

Muinasjutu olemusest

Tõeline muinasjutt algab alati sõnadega "oli kord".
Muinasjutus leiame end AJA ja RUUMITA maailmas, hinge maailmas.

Muinasjutu all pean enamasti silmas klassikalist rahvajuttu,
mis tugineb iidsele tarkusele.

Klassikaline rahvajutt on nagu võlupeegel,
kuhu vaadates on meil võimalus ennast
tundma õppida ning oma tundeid peegeldada.

See on lapsele suur kingitus,
mis annab tuleviku jaoks usku ja lootust.

Mitte kunagi ei tohiks muinasjuttu lapsele
lahti seletada või
seda temaga koos analüüsida,
sest siis kaotab muinasjutt võime last
hirmudest ja negatiivsetest mõtetest vabastada
ning laps ei suuda enam muinasjuttu sisse elada.

Muinasjutt räägib lapsega oma SÜMBOLkeeles.
Kui muinasjutt räägib sellest, kuidas muinasjutukangelane
on metsa ära eksinud, mõistab laps, et tema ei ole ainus,
kes on eksinud ja hirmunud.

Alati jääb lootus, et lõpus toimub päästmine.

Meil, täiskasvanuil, on raske mõista,
miks muinasjutt oma sõnumites on nii must-valge.

Väikese lapse jaoks aga peab see nii olema
ning hea peab võidutsema.

Muinasjutt on elav pedagoogika

Oma vaimusilmas näen üht vana naist suure hulga inimeste keskel
kamina ees istumas ja nii lastele kui täiskasvanutele
igavikulises meeleolus muinasjutte vestmas.
Toas on pime ning ainult vana naise häält on kuulda,
mis kostab iidsete aegade kajana.
Ta jutustab inimese siseilmast ning
meie inimeseks saamisest.

Varem oli muinasjutt elav pedagoogika
ning seda anti edasi põlvest põlve.
Muinasjutt pärineb ajast,
mil inimese teadvus oli teistsugune
kui meil tänapäeval.

See teadvus sarnanes meie uneteadvusele.
Inimene oli siis võimeline kogema seda,
mida lapsed siiani teevad- tunnetavad, et asjadel on hing.
Nimetame seda MAAGILISEKS mõtlemiseks.
Keskajal, kui iidne uneteadvus hakkas kaduma,
hakati muinasjutte kirja panema.

Lapsed mõistavad muinasjutu piltlikku keelt alateadlikult,
samal ajal kui meie täiskasvanud peame
muinasjuttu tõlgendama õppima,
muinasloost huvitades ning intuitsioonil end
muinasloo mõistmiseni juhtida lastes.

Muinasjutu sümbolika

LOOMAD esindavad meie instinkte

Muinasjuttudes kujutatud loomad
esindavad meie tunge ja instinkte.

Samamoodi nagu on olemas nn
head ja kurjad loomad,
võime ka oma instinkte kogeda
heatahtlike ja koostöövalmite,
aga ka metsikute ja ohtlikena.

Muinasjuttudes võivad loomad meid
päästa ja aidata
või siis tuleb neid võita.

Laps mõistab, et hundi mängutulekul muinasjuttu
ei ole tegemist lihast ja verest hundiga,
vaid eelkõige hingelise karakteristikuga.

Hundilik loomus tahab alla neelata siseelu, hinge.

Kui muinasjutus tuleb mängu rebane,
kajastab see küsimust kavalusest nii heas kui halvas.

Muinasjutus kolmest sokust Brusest
maalivad sokud pildi inimlikust uudishimust,
mis on arengu edasiviivaks jõuks.

NAISkarakter- meie hinge peegelpilt

Hingelises mõttes elame tunnetele ja intuitsioonidele tuginedes.

Muinasjutus kujutab HINGE naiskarakter.

Hing võib olla lapselik ja naiivne,

nagu näiteks Punamütsikese muinasjutus
või siis vajada raskuste läbielamist,
nagu Tuhakuninga loos.

Muinasjutus seisab emalik karakter
paranemise ja tervendamise eest.
Ilma emaliku hooleta elu kuivetub ja sureb.
Kasuema kujutab emalikkuse varjupoolt,
mis on inimese hinges olemas ning tuleb esile siis,
kui meil puudub kontakt oma spirituaalse osaga.
Oma arenguteel peame selle kasuemaga
sisemise vabaduse ning iseseisvuse nimel võitlema.

Vanem naine või vanamemm sümboliseerib sisemist tarkust,
printsess ja kuninganna aga
hinge kõrgeimat arengutaset.
Need karakterid esindavad meie hinge uut elu
pärast raskuste ületamist.

**Inimese spirituaalne ehk vaimne mina
võtab muinasjutus MEHE kuju**

Inimese MINA on aktiivne, tahtejõuline,
see võitleb oma vabaduse eest,
võttes muinasjutus tavaliselt
laia maailma suunduva nooruki kuju.
Muinasloos võib nooruk erinevate katsumuste mõjul
muutuda ning lõpuks kuningakski saada.

Sarnaselt printsessile ja kuningannale kujutavad
prints ja kuningas hinge kõrgeimat arengutaset.
Kuninglik pulm esindab hinge ja vaimu harmooniat
ning nende ühinemist.

Sel juhul on tungide võim inimese üle murtud.
Inimene on muutunud ning on võimeline
oma kuningriigi ja lossi,
Tarkuse lossi üles leidma.

*Seesugune muinasjuttude tõlgendus on inspireeritud Friedel Lentzi
kahest suurepärasest muinasjuttude tõlgendamist käsitlevast
raamatust "Laps ja muinasjutt" ning "Loom ja muinasjutt".*

Kuidas luua muinasjutumeeleolu

Muinasjutul on lapsele edastada sõnum,
aga meie ülesanne on luua muinasjutumeeleolu,
et laps saaks kuulnud muinasloost just talle vajalikku
vaimutoitu.

*Muinasjututunni jaoks on vaja ühevärvilise,
soovitavlt lapse uneleva loomusega haakuva
pastelse laudinaga kaetud muinasjutulauda,
muinasjutuküünalt, küünlatule kustutajat,
tikke ja ksülofoni.*

*Ksülofoni asemel võib kasutada ka väikest
kellukest või mõnd muud kauni kõlaga instrumenti.*

*Võib ka mängida flööti või kitarri.
Muinasjutulaua võib kaunistada mõne lihtsa asjaga,
mis muinasjutuga sobib.*

*Näiteks kui muinasjutt räägib printsessist,
siis võib lisada väikese nuku,
kes on mässitud roosasse siiditükki
ning lasta sel nukul printsessi kujutada.*

*Lauda võib kaunistada ka näiteks kristalli
või metsast korjatud lehtedega.*

Muinasjutulauda kaunistades valmistame end
vaimselt muinasjututunniks ette.

Ka muinasjututool on oluline.

Muinasjututoolis istub vaid see,

kes muinasjuttu vestab.

Tegemist on püha kohaga.

Tähtis on ka kasutada rahulikke ja harmoonilisi žeste
ning muinasjuttu mitte üledramatiseerida.

Muinasjutupildid on juba ise piisavalt tugeva toimega.

Kui muinasjutte lugemise asemel jutustada,

võib täheldada, et muinasjututunni ajal

ei teki distsipliiniga mingeid probleeme,

sest muinasjutt elab nii jutustajas kui lastes.

Muinasjutumaailm

Et sisemised pildid laste sees elama hakkaksid,

peab üht ja sama muinaslugu mitu korda jutustama,
eeldatavasti nelja kuni viie järjestikuse päeva jooksul.

Selle asemel, et jutustada palju jutte,
millega lapsed kuidagi ei suhestu,
on parem jutustada vähem,
aga ilusamaid muinaslugusid.

Ühel nädalal võib vesta ise muinasjuttu.
Järgmisel nädalal aitavad lapsed muinasjutu jutustamisel
ning kolmandal nädalal võib lavastada muinasjutu
koos lastega.

Muinasjutud- millal ja milliseid

Tegelik muinasjutuiga mahub
neljanda ja üheksanda eluaasta vahele,
kuid põhimõtteliselt ei olda muinasjuttude jaoks
kunagi liiga vana.

Enne kolmandat eluaastat vajab laps
palju riime ja luuleridu,
laule ja laulumänge.

Sobivad laulumängud on näiteks
"Jänes istus oma urus" või "Sära, väike täht".

Kolmeaastasele lapsele võib jutustada väikesi
lihtsaid muinaslugusid temast endast.

Sobivad näiteks järgmised lood:

3-4-aastased: *Magus puder, Kuidas rebane oma saba karistas,
Leivakakuke, Naeris*

4-5-aastased: *Kolm karu, Kolm pörsakest, Päikesele külla,
Loomade talvekorter*

5-6-aastased: *Hansuke ja Greteke, Kolm sulge, Punamütsike,
Vaeslaps ja talutütar*

6-7-aastased: *Lumivalgeke, Okasroosike, Tulipunane lilleke,
Saabastega kass*

Iga muinasjutuvestja valib ise,
millised lood talle kõige meelepärased on.
Ei saa jutustada lugu,
millega end seostada ei ole võimalik,
sest sel juhul on muinasloo pilte enda sees
väga raske näha.
Muinasjutte ei pea pähe õppima,
et lugu elavana tunduks,
peaks neid jutustama oma sõnadega.

Lapse oma muinasjutud

Lastel on suur vajadus oma muinasjutte jutustada.
Kui sisemised pildid muinasjuttude abil ellu ärkavad,
kaovad kõik lapse loovust kammitsevad piirid.
See on nagu purskkaev, mis sisemise elu märgiks
lakkamatult vett üles paiskab.